

Podstawowe dane osobowe recenzenta:

prof. dr hab. Mieczysław Szlezer

prof. zw. AM w Krakowie

Dziedzina: sztuki muzyczne

Dyscyplina artystyczna: instrumentalistyka

Adres do korespondencji:

Kraków, dnia 24.08. 2018 r.

Zleceniodawca opinii:

Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu, Wydział V Instrumentów Smyczkowych, Harfy i Gitary, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14. 03. 2003 roku, tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami Dz. U. z dnia 27. 07. 2005 r. Nr.164, poz. 1365, art. 14 ust. 2 pkt. 2).

Dotyczy:

1. Uchwały nr 47/V/2015/2016 Rady Wydziału Instrumentów Smyczkowych, Harfy i Gitary z dnia 19 września 2016 roku w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek Pana mgr Jacka Steczkowskiego z dnia 14.06.2016 , przewodu na stopień doktora nauk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka,
- wyznaczenia promotora.

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65. poz.595, ze zmianami Dz. U. Nr 164. poz. 1365 z dnia 17. 08. 2005 roku, tekst jednolity art. 6 ust. 1, 3) Rada Wydziału Instrumentalnego posiadała uprawnienia do przeprowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka. Liczba uprawnionych członków Rady wynosiła 24 osoby. Na posiedzeniu obecnych było 19 uprawnionych członków Rady. Oddano 19 głosów ważnych za wszczęciem przewodu doktorskiego. Głosów wstrzymujących i przeciwnych nie było. W głosowaniu za wyznaczeniem osoby dr hab.Honoraty Stalmierskiej prof. A.M. promotorem oddano 19 głosów ważnych, wszystkie za . Głosów wstrzymujących i przeciwnych nie było. Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

2. Protokołu z posiedzenia Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 7 grudnia 2017 w sprawie:

wyznaczenia mojej osoby recenzentem w przewodzie doktorskim mgr Jacka Steczkowskiego.

Podstawowe dane o Kandydacie:

Pan mgr Jacek Steczkowski urodzi się w Częstochowie w roku 1967. Ukończył Liceum Muzyczne w Poznaniu w klasie lutnictwa u prof. W. Kamińskiego, prof. H. Stalmierskiej i prof. A. Krupy.

Następnie kontynuował naukę na Akademii Muzycznej na kierunku lutnictwo.

Na IV roku studiów przebywał na rocznym stażu w Brukseli w renomowanej pracowni „Maison Bernard” u Jana Strick’a oraz Pierre Guillaume. Po ukończeniu Akademii Muzycznej z wynikiem bardzo dobrym odbył

roczny staż w pracowni G. Szrejwersa w Hasselt w Belgii.

W latach 1992 – 2000 przebywał w Belgii, gdzie w 1993 ukończył kolejną Akademię Muzyczną.

W 1994 roku założył własną pracownię lutniczą w belgijskim mieście uniwersyteckim Leuven.

Od 1998 na stałe współpracuje z lutnikami z USA: James Warren, James Banicki, David Bromberg, Alex Segal.

W roku 2012 otrzymał tytuł Ambasadora miasta Stalowa Wola.

Brał udział , jako wykładowca lutnictwa , w Mistrzowskich Warsztatach Artystycznych Agaty Steczkowskiej 2006, 2012, 2013.

Autor 75 nowych instrumentów oraz kopii (skrzypiec i altówek) jak również licznych korekt instrumentów mistrzowskich i złożonych napraw.

Członek „Związku Lutników Angielskich” oraz „Francuskich Lutników i Smyczkarzy”.

Obecnie pracuje nad projektami związanymi z usystematyzowaniem zagadnień związanych z korektą instrumentów smyczkowych i przygotowuje doktorat.

Ocena Pracy Doktorskiej:

Praca doktorska **Pana mgr Jacka Steczkowskiego** składa się z dzieła artystycznego utrwalonego na nośniku elektronicznym i jego opisu, które tworzą logicznie przemyślaną całość. Praca doktorska zatytułowana: „ **Kopie i fałszerstwa w lutnictwie artystycznym**„ zrealizowana pod kierunkiem promotora dr hab. Honoraty Stalmierskiej, prof. A.M. przedstawia bardzo interesujący , a w Polsce niezwykle rzadko poruszany, temat kopii , falsyfikatów i fałszerstw w lutnictwie artystycznym. Na Dzieło artystyczne składa się wykonanie przez autora kopii idealnej instrumentu , skrzypiec francuskiego lutnika z drugiej połowy XVIII w. Jeana Frebineta, wraz z dokładną dokumentacją konstrukcji instrumentu przedstawioną na tle szeroko pojętych praktyk związanych z technologią wykonania tego typu dzieła lutniczego. Autor jest bez wątpienia doświadczonym artystą - lutnikiem , władającym w sposób świadomy swoim rzemiosłem w oparciu o dobrze ugruntowaną i usystematyzowaną wiedzę. Przedstawienie w opisie dzieła artystycznego w sposób

rzetelny całego procesu powstawania w warunkach współczesnych instrumentu mistrzowskiego, którego celem jest osiągnięcie efektu sugerującego kilkusetletnią proveniencję tożsamą z oryginałem, zasługuje na wielkie uznanie. Proces wykonaniu pomiarów oryginału, doboru drewna, kształtowania sklepień, konstrukcji korpusu, boków i szyjki jak również proces lakierowania i postarzania instrumentu został przedstawiony dokładnie i prawidłowo.

Przywilejem, a wręcz można powiedzieć obowiązkiem recenzenta jest zwrócenie uwagi również na słabsze strony tej dysertacji doktorskiej:

We wstępie przy nazwisku Vuillaume autor wymienia tylko kraj - Francja, gdy przy wszystkich innych - miasta w których działali. Poprawniej w tym przypadku byłoby Mirecourt i Paryż. Doktorant nie ustrzegł się niezręczności językowych, które zaowocowały takimi stwierdzeniami jak :

„ Nielegalny obrót dziełami sztuki jest problemem międzynarodowym, w którym to procederze biorą udział: handlarze, klienci, eksperci, firmy ubezpieczeniowe, a także specjalne wydziały organów ścigania. „

Czego mi w tej pracy zabrakło?

Nie zostałem przekonany, co do autentyczności instrumentu, który posłużył za wzór wykonanej kopii. Autor nigdzie nie wspomina na jakiej podstawie uznał (czy też wcześniej uznano) te skrzypce za autentyczne dzieło francuskiego lutnika Frebineta. Instrument został zbarbaryzowany, poprzez próbę upodobnienia go do skrzypiec Magginiego, co przełożyło się na zmianę rysunku efów, dodanie podwójnej żyłki, wreszcie trudną do jednoznacznej atrybucji główkę ślimaka (dla mnie noszącą cechy szkoły mediolańskiej). Autor twierdzi, że jego kopia jest *kopią idealną* a nie *prawdziwą* (zgodnie z przytoczonymi definicjami miał jednak dostęp do oryginału rozłożonego na elementy pierwsze i starał się przecież w swoim dziele odtworzyć kolor i rysunek drewna oraz wszelkiego rodzaju uszkodzenia, co sugerowałoby jednak również obowiązek precyzyjnego odtworzenie grubości płyt rezonansowych.

Kopia idealna, którą realizuje autor, pozwalała na wprowadzenie drobnych zmian konstrukcyjnych według jego zamysłu, (n.p. zauważalnie zmodyfikowany wykrój efów) lecz czy ma wtedy głębszy sens porównanie oryginału (250 -letnie drewno prawdopodobnie pochodzące z przedgórza Alp) i kopii sporządzonej z 30 - letniego polskiego jaworu i świerku rosnących w diametralnie różnych warunkach klimatycznych. Jak zresztą autor sam to przyznaje „przypisując to głównie różnicy w ograniu instrumentu, efekt dźwiękowy okazał się wyraźnie inny.

Powitałbym z uznaniem nagranie tych samych fragmentów utworów skrzypcowych wykonanych przez tego samego skrzypka na instrumencie oryginalnym i kopii. Wtedy również recenzenci mogliby ocenić, czy autorowi udało się w 100 % osiągnąć zamierzony efekt: stworzenie instrumentu dokumentującego wizualnie i audialnie swe ponad dwustuletnie pochodzenie.

Pomimo podnoszonych przeze mnie wątpliwości , praca doktorska pana mgr Jacka Steczkowskiego stanowi cenny wkład w rozwój dyscypliny artystycznej instrumentalistyka i spełnia kryteria , jakie wyznaczamy dla tego typu działań naukowych.

Pan mgr Jacek Steczkowski w opisie dzieła muzycznego posługuje się dojrzałym językiem; myśli formułuje jasno i czytelnie. Dla prezentacji poruszanych zagadnień używa właściwej terminologii fachowej .Praca jest starannie przygotowana i spełnia standardy pod względem edytorskim. Przypisy, cytowana literatura oraz fotografie wplecione w tekst pracy zostały prawidłowo wykonane co czyni z opisu pracy i dzieła artystycznego wartościowe przedsięwzięcie naukowo-artystyczne. Autor wykazał się dużą samodzielnością w prowadzeniu badań oraz formułowaniu wniosków. Jego praca jest interesującym przyczynkiem do teorii i praktyki współczesnej sztuki lutniczej.

Konkluzja:

Reasumując należy stwierdzić, iż praca doktorska Pana mgr Jacka Steczkowskiego , dzięki starannie opracowanym narzędziom badawczym i zaprezentowanej sztuce lutniczej , rozwiązuje w sposób wyczerpujący przedstawioną problematykę. Na tym moim zdaniem polega znaczący wkład tej pracy w rozwój zarówno dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez doktoranta jak i całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że doktorant wykazał głęboką wiedzę teoretyczną, a także poprzez swoje umiejętności praktyczne udowodnił, że jest zdolny do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób doktorant rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił bez zastrzeżeń wymagania art.13 ust.1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku.

Pracę doktorską Pana mgr Jacka Steczkowskiego przyjmuję i wnioskuję o dopuszczenie jej do publicznej obrony.

prof. dr hab. Mieczysław Szlezer